

Informace

o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky za I. pololetí 2008

Policie ČR za prvních šest měsíců letošního roku šetřila 78 778 nehod, při kterých bylo 445 osob usmrceno, 1 775 osob těžce zraněno a 11 598 osob zraněno lehce. Odhadnutá hmotná škoda dopravní policií na místě nehody je 3 797,48 mil. Kč. V porovnání s obdobím leden až červen roku 2007 zaznamenáváme pokles u všech základních ukazatelů nehod, a sice:

➤ počet nehod	o 7 908	tj. o 9,1%
➤ počet usmrčených	o 49 osob,	tj. o 9,9%
➤ počet těžce zraněných	o 144 osob,	tj. o 7,5%
➤ počet lehce zraněných	o 205 osob,	tj. o 1,7%
➤ odhad hmotné škody	o 186 mil. Kč,	tj. o 4,7%.

Počet nehod - letošní počet nehod v prvních šesti měsících je od roku 1990 šestý nejnižší (nejvíce nehod se stalo v roce 1999 = 105 350 a naproti tomu nejméně nehod se stalo v roce 1991 – jen 40 342 nehod).

Počet usmrčených osob v tomto období (prvních šest měsíců) je od roku 1990 **druhý nejnižší** - po roce 2006, kdy bylo usmrceno 434 osob. Nejvíce usmrčených bylo v roce 1994 - 640 osob. Podruhé v období posledních 19 let se „dostal“ počet usmrčených pod magickou hranici 450 osob a na 11 osob se přiblížil dosud nejúspěšnějšímu roku 2006.

Počet těžce zraněných osob je v tomto období **nejnižší** a poprvé za posledních 19 let se dostal pod hranici 1 800 těžce zraněných osob. Nejvíce těžce zraněných osob bylo v roce 1997 – 2 964 osob.

Počet lehce zraněných osob je v porovnání od roku 1990 **pátý nejnižší**; nejvíce lehce zraněných osob bylo v roce 2003 – 13 809 a nejméně pak v roce 1991 – jen 9 069 osob.

Z celkového počtu 103 měsíčně sledovaných položek zaznamenáváme, v porovnání s 1. pololetím roku 2007, vyšší počet nehod u více jak 22%. Největší absolutní nárůst byl v kategorii nehod „na mokrému povrchu komunikace“ (o 2 038 nehod, tj. o 12,4%) a dále u zaviněných řidiči vozidel z důvodu nepřiměřené rychlosti jízdy (o 559 nehod, tj. o 5,0%), u nehod v noční době (v místech s veřejným osvětlením) je zvýšení o 266 nehod, tj. o 3,2%) atd.

Nejvíce ubylo nehod na suchém povrchu komunikace (o 14,4%, tj. o 9 308 nehod) a dále u nehod zaviněných řidiči motorových vozidel (o 6 266 nehod, tj. o 8,5%) apod.

U více jak 1/4 měsíčně sledovaných nehodových položek zaznamenáváme nárůst počtu usmrčených osob a u necelých 19% zůstal počet usmrčených na úrovni loňského pololetí.

Největší absolutní nárůst počtu usmrčených byl u nehod zaviněných řidiči vozidel z důvodu nedání přednosti v jízdě (o 25 osob, tj. o 55,6%) a u nehod končících srážkou s chodcem (zvýšení o 18 osob, tj. o 23,4%). Podrobné porovnání je na straně 15 až 16 (pozitivní a negativní trendy).

V následující tabulce je uvedeno porovnání počtu nehod a jejich následků za posledních 10 let. V průběhu posledních 10 let (resp. 1. pololetí) byl počet usmrčených „pod zatím magickou hranicí“ 500 usmrčených osob v posledních čtyřech letech.

NEHODY A JEJICH NÁSLEDKY, porovnání 1. pololetí za posledních 10 let

Rok	POČET NEHOD	USMRCENO	TĚŽCE ZRANĚNO	LEHCE ZRANĚNO
1999	105 350	537	2 693	12 690
2000	104 257	607	2 487	12 551
2001	85 521	516	2 483	12 723
2002	87 517	565	2 450	12 992
2003	93 097	604	2 382	13 809
2004	96 500	512	2 130	13 302
2005	96 565	468	2 003	13 011
2006	102 587	434	1 945	11 528
2007	86 686	494	1 919	11 803
2008	78 778	445	1 775	11 598

V průměru každé 3,3 minuty šetřila v 1. pololetí 2008 Policie České republiky nehodu na pozemních komunikacích. V průměru každou 9,8 hodinu byla usmrcena osoba při nehodě, v průměru každých 2,5 hodiny došlo k těžkému zranění a každých 23 minut byl lehce zraněn člověk. Každou hodinu byla způsobena hmotná škoda, dle odhadu policie na místě nehody, ve výši přes 869 tisíc Kč.

Viníci nehod

V porovnání s 1. pololetím 2007 zaznamenáváme snížení počtu policíí šetřených nehod u všech sledovaných kategorií viníků a největší absolutní pokles je v kategorii řidič motorového vozidla. V této kategorii zavinili více nehod jen řidiči autobusů (o 46 nehod, tj. o 4,7%) a dále řidiči tramvají (o 13 nehod) a trolejbusů (o 6 nehod). Více nehod zavinili i vozkové, resp. jezdci na koních (o 8 nehod). Nepříznivý vývoj je i u nehod zaviněných dětmi-chodci – zvýšení o 13 nehod, tj. o 4,6%.

Porovnání bilance nehod u ostatních sledovaných viníků, nebo zavinění nehod je v následující tabulce.

VINÍCI NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až červen; rok 2008	Počet nehod	Rozdíl nehod	Rozdíl v %	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených	Rozdíl v %
Řidičem motorového vozidla	72 541	-6 723	-8,5%	404	-24	-5,6%
Řidičem nemotorového vozidla	959	-245	-20,3%	16	-20	-55,6%
Chodcem	778	-7	-0,9%	24	9	60,0%
Jiným účastníkem	103	-4	-3,7%	0	0	
Závadou komunikace	181	-25	-12,1%	0	0	
Technickou závadou vozidla	455	-84	-15,6%	0	-6	-100,0%
Lesní, domácí zvěří	3 447	-654	-15,9%	0	-5	-100,0%
Jiné zavinění	314	-166	-34,6%	1	-3	-75,0%

Nejvíce usmrcených si vyžádaly nehody zaviněné řidiči motorových vozidel – 404 osob (tj. o 24 osob méně, než v 1. pololetí 2007), z toho připadá na nehody zaviněné řidiči:

- **osobních automobilů** **304 osob** o **9 osob více**
- **malých motocyklů** **3 osoby** o **2 osoby více**
- **kterí ujeli z místa nehody** **13 osob** o **1 osobu více**
- **pojízdných pracovních strojů** **1 osoba** o **1 osobu více**
- nákladních automobilů sólo 33 osob o 20 osob méně
- motocyklů 35 osob o 6 osob méně
- nákladních automobilů s návěsem 9 osob o 5 osob méně apod.

Prakticky jen nehody zaviněné řidiči osobních automobilů, malých motocyklů a pojízdných pracovních strojů mají negativní bilanci.

V 1. pololetí 2008 byla nejčastějším druhem nehody vzájemná srážka jedoucích vozidel – více jak 53% z celkového počtu nehod, následují nehody končící srážkou se zaparkovaným vozidlem – necelých 17% nehod, srážkou s pevnou překážkou skončilo přes 15% nehod, naproti tomu srážkou s chodcem skončilo „jen“ 2,5% nehod, ale připadá na ně 21% z celkového počtu usmrcených osob v 1. pololetí 2008; přes 22% těchto nehod ale navíc představují srážky s dětmi a ty si vyžádaly 3 oběti na životech.

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách končících srážkou jedoucích vozidel – 187 osob (o 17 osob méně – tj. o 8,3% než v 1. pololetí 2007) a toto číslo představuje 42% z celkového počtu usmrcených osob. Následují nehody končící srážkou s pevnou překážkou – 115 usmrcených (o 14,8% méně) a to je bezmála 26% z celkového počtu. Dalších více jak 21% usmrcených připadá na nehody končící srážkou s chodcem – 95 usmrcených (tj. o 23,4% více, než v roce 2007) a u těchto nehod se zvýšila hodnota závažnosti o 11 bodů. Více usmrcených bylo i u nehod končících srážkou s vlakem (o 120%). Největší riziko v sobě skrývají nehody končící srážkou s vlakem a s chodcem, neboť na 1 000 těchto nehod připadá přes 113, resp. 49 usmrcených (průměr ČR má hodnotu 5,65, tj. o 0,05 bodu méně, než v 1. pololetí 2007).

druh srážky; 1. pololetí 2008	Počet nehod	Rozdíl	Počet usmrčených	Rozdíl	Závažnost nehod
s jedoucím vozidlem	41 865	-4 521	187	-17	4,5
s vozidlem zaparkovaným	13 231	-1 446	4	-5	0,3
s pevnou překážkou	11 939	-641	115	-20	9,6
s chodcem	1 933	-99	95	18	49,1
se zvířeti	3 447	-672	0	-5	0,0
s vlakem	97	-13	11	6	113,4
Havárie	4 492	-313	28	-21	6,2
jiný druh nehody	1 774	-203	5	-5	2,8

Nejvyšší průměrná škoda je u nehod končících srážkou s vlakem (přes 283 tisíc Kč), následují nehody s požárem vozidla (přes 196 tisíc Kč), nehody na dálnicích (průměrná škoda přesahuje 112 tisíc Kč) atd. Nejnižší průměrná škoda je pak u nehod zaviněných dětmi-chodci (necelé 3 tisíce Kč). Průměrná výše hmotné škody připadající na jednu nehodu v 1. pololetí 2008 je 48 205 Kč.

Necelých 11% nehod skončilo ujetím viníka z místa nehody, celkem policie šetřila 7 816 těchto nehod (o 776 nehod méně), při nich bylo usmrceno 12 osob (o 1 osobu více) a dalších 400 osob bylo zraněno (o 117 osob méně).

V následující tabulce uvádím nehody zaviněné **řidiči nákladních automobilů v členění podle hmotnostních kategorií**. Nejvíce nehod a nejvíce usmrčených připadá na kategorii do 3,5 tun (N1). Na rozdíl od minulého období zaznamenáváme u této kategorie výrazné snížení počtu usmrčených osob (o 50%).

Porovnání vývoje v kategorii nákladních automobilů, dle jejich celkové hmotnosti

Nákladní automobily hmotnostní třída; 1. pololetí 2008	Počet nehod	Usmrceno	Rozdíl počtu nehod	Rozdíl počtu usmrčených	Rozdíl usmrčených v %
do 3,5 t	6 354	18	187	-18	-50,0%
3,6 až 7,5 tun	1 382	6	-368	-1	-14,3%
7,6 až 11,9	1 311	5	-106	0	0,0%
nad 12 tun	3 797	14	-423	-7	-33,3%
nezjištěno	254	0	-22	-3	-100,0%
Celkem	13 098	43	-732	-29	-40,3%
z toho NA nad 3,5 t	6 490	25	-897	-8	-24,2%

V tabulce uvádím členění nehod zaviněných řidiči **osobních automobilů v závislosti na objemové třídě**. Nejvíce nehod připadá na objemovou třídu 1,5 až 1,9 litrů a dále na objemovou třídu 1,1 až 1,4 litry. Tomu odpovídá i rozložení následků nehod s tím, že v posledně uváděné objemové třídě zaznamenáváme zvýšení počtu usmrčených osob (**o 8 osob**).

Největší závažnost nehod je v objemové třídě do 1 litru, kde na 1 000 nehod připadá přes 11 usmrčených osob a dále u objemových tříd nad 2 litry. Průměrná hodnota tohoto ukazatele u osobních automobilů v 1. pololetí 2008 je 6,2, tj. o 0,6 bodu vyšší hodnota, než v loňském pololetí.

Porovnání vývoje v kategorii osobních automobilů, členění dle objemu válců.

objemová třída 1. pololetí 2008	Počet nehod	Počet usmrčených	Rozdíl nehod	Rozdíl usmrčených	Závažnost nehod; usmrčeno na 1000 nehod
do 1,0 l	1 439	16	-357	1	11,1
1,1 až 1,4	19 340	108	-2 491	8	5,6
1,5 až 1,9	19 604	123	-1 440	1	6,3
2,0 až 2,9	7 798	50	-732	-1	6,4
3,0 l a více	1 098	7	88	-3	6,4
Celkem	49 279	304	-4 932	6	6,2

Porovnání **počtu nehod a jejich následků v závislosti na objemu válců motocyklů** je v následující tabulce. Nejvíce nehod připadá na objemovou třídu 460 až 850 ccm a zde je také největší počet usmrčených osob.

Porovnání vývoje v kategorii motocyklů, členění dle objemu válců.

Objemová třída; 1. pol. 2008	Počet nehod	Počet usmrčených	Rozdíl nehod	Rozdíl usmrčených	Závažnost nehod; usmrčeno na 1000 nehod
do 100 ccm	8	0	4	0	0,0
101 - 450 ccm	224	3	-46	-6	13,4
460 - 850 ccm	341	18	-137	1	52,8
0,86 - 1,25 l	215	14	-73	1	65,1
nad 1,26 litru	46	0	-4	-2	0,0
Celkem	834	35	-256	-6	42,0

Počet nehod se snížil prakticky u všech uvedených objemových tříd a rovněž tak počet usmrčených osob, mírné zvýšení (o 1 osobu) je jen u prostředních objemových kategorií. Nejvíce usmrčených „ubylo“ u nehod objemové třídy 101 až 450 ccm, kde je také zaznamenávána nejnižší závažnost zaviněných nehod. Průměrná hodnota závažnosti nehod je téměř sedmkrát vyšší než např. u osobních automobilů.

Hlavní příčiny nehod

Nejčastější hlavní příčinou nehod je stále nesprávný způsob jízdy, na který připadá necelých 63% nehod řidičů motorových vozidel, dalších více jak 19% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nedání přednosti v jízdě, na nepřiměřenou rychlost jízdy připadá 16,1% a 2,0% připadá na nesprávné předjíždění. Nejtragičtější bilanci vykazují nehody zaviněné nepřiměřenou rychlostí jízdy - 189 osob, tj. bezmála polovina z celkových následků nehod řidičů motorových vozidel a velmi vysoký podíl –28% připadá na nesprávný způsob jízdy. Stále přetrvává vysoký podíl následků u nesprávného předjíždění.

V tabulce je uvedeno porovnání počtu nehod a jejich následků v členění podle hlavních příčin nehod řidičů motorových vozidel.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až červen; rok 2008	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %	Rozdíl usmrcených
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	11 687	16,1	189	46,8	-17
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	1 465	2,0	32	7,9	4
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	13 889	19,1	70	17,3	25
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	45 500	62,7	113	28,0	-36

Oproti stejnému období loňského roku je počet nehod nižší ve všech kategoriích hlavních příčin, s výjimkou hlavní příčiny nepřiměřená rychlost jízdy, kde zaznamenáváme zvýšení o 5%. Nejvíce ubylo nehod zaviněných z důvodu nesprávného způsobu jízdy (o 5 939 nehod, tj. o 11,5%).

Oproti stejnému období loňského roku je počet nehod nižší ve všech kategoriích hlavních příčin (největší relativní pokles je u nesprávného způsobu jízdy - o 10,9%), s výjimkou nepřiměřené rychlosti jízdy, kde zaznamenáváme zvýšení o 871 nehod (tj. o 9,4%).

Více usmrcených osob bylo u hlavní příčiny nedání přednosti v jízdě (o 55,6%) a u nesprávného předjíždění (o 14,3%). Největší relativní pokles zaznamenáváme u nesprávného způsobu jízdy o 24,2%.

V následující tabulce je uvedeno 10 nejčtetnějších příčin nehod řidičů motorových vozidel. Nejvíce nehod připadá na nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem a tyto dvě příčiny se na celkovém počtu nehod řidičů podílejí více jak 35%.

pořadí	DESET nejčtetnějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až červen; rok 2008	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	13 264
2.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	12 198
3.	nesprávné otáčení nebo couvání	7 470
4.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	5 498
5.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	4 599
6.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	3 309
7.	nezvládnutí řízení vozidla	3 122
8.	jiný druh nesprávné jízdy	3 113
9.	vjetí do protisměru	2 255
10.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	2 139

V porovnání se stejným obdobím roku 2007 byl nižší počet nehod zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu:

- nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla o 2 770 nehod
- nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem o 1 789 nehod
- nesprávné otáčení nebo couvání o 1 102 nehod apod.

Naproti tomu byl vyšší počet nehod zaviněných z důvodu:

- nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky o 721 nehod
- nepřízpůsobení rychlosti hustotě provozu o 57 nehod atd.

V následující tabulce je uvedeno 10 nejtragičtějšých příčin nehod.

pořadí	DESET nejtragičtějšých příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až červen; rok 2008	počet usmrcených osob
1.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	76
2.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	43
3.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	36
4.	vjetí do protisměru	29
5.	nepřízpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	28
6.	jiný druh nepřiměřené rychlosti	24
7.	kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění	24
8.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	22
9.	nezvládnutí řízení vozidla	17
10.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "STŮJ, DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	15

Nejtragičtější příčinou nehod řidičů motorových vozidel bylo nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky a nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a tyto dvě příčiny se podílejí téměř 30% na celkovém počtu usmrcených osob.

Počet usmrcených osob byl nižší u nehod zaviněných z důvodu:

- vjetí do protisměru o 23 osob
- nepřízpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu o 16 osob
- nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla o 12 osob
- nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky o 8 osob
- nezvládnutí řízení vozidla o 8 osob
- překročení rychlosti stanovené dopravní značkou o 7 osob atd.

Počet usmrcených osob byl vyšší u nehod zaviněných z důvodu:

- nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !" o 9 osob
- kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění o 9 osob
- nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu o 8 osob
- vjetí na nebezpečnou krajnici o 5 osob
- nedání přednosti při odbočování vlevo o 4 osoby
- vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu o 4 osoby atd.

Vývoj následků chodců při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci, přecházejícímu po vyznačeném přechodu je v následující tabulce. V 1. pololetí 2008 bylo usmrceno 12 chodců, těžce zraněno 105 chodců a dalších 307 bylo zraněno lehce. Letošní bilance předmětných nehod je tak významně horší, než v 1. pololetí 2007, kdy byli při těchto nehodách usmrceni pouze 4 chodci. Jde o nejvyšší počet usmrcených od roku 2002, kdy bylo usmrceno 14 chodců.

Vývoj následků chodců

leden až červen	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
počet nehod	241	441	407	350	369	389	365	437	412
usmrceno osob	3	13	14	5	10	11	9	4	12
těžce zraněno	59	84	104	85	79	95	86	83	105
lehce zraněno	184	359	295	278	302	299	282	348	307
nezraněno	5	7	8	4	6	10	4	20	15

Místa nehod

Z celkového počtu případů na komunikace v intravilánu:

- 73,0% nehod
- 41,1% usmrčených osob
- 52,8% těžce zraněných osob
- 57,1% lehce zraněných osob
- 59,9% odhadu hmotných škod
- 73,8% nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

V tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku. Index -rok 2007=100%.

Místo nehody období leden až červen; rok 2008	Počet nehod	Počet usmrčených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI Index rok 2007=100%	57 495 90,2	183 101,7	938 90,3	6 627 96,2	2 275,90 93,4
MIMO OBEC Index rok 2007=100%	21 283 92,8	262 83,4	837 95,1	4 971 101,2	1 5215,69 98,3
z toho DÁLNIČE Index rok 2007=100%	2 283 96,7	9 37,5	41 102,5	265 112,8	255,99 107,9

Na komunikace v intravilánu připadají bezmála 3/4 z celkového počtu nehod, ale na tyto nehody připadá „jen“ 41,1% z celkového počtu usmrčených osob, ale podíl zraněných osob převyšuje podíl na počtu nehod.

V obci **je vyšší:** počet usmrčených o 3 osoby;
je nižší: počet nehod o 6 266, počet těžce zraněných o 101 osob a počet lehce zraněných o 264 osob a odhad hmotných škod o 159,9 mil. Kč;

Mimo obec **je vyšší:** počet lehce zraněných o 59 osob;
je nižší: počet nehod o 1 642, počet usmrčených o 52 osob, počet těžce zraněných o 43 osob a odhad hmotných škod o 26,1 mil. Kč;

Na dálnici **je vyšší:** počet těžce zraněných o 1 osobu, počet lehce zraněných o 30 osob a odhad hmotných škod o 18,8 mil. Kč;
je nižší: počet nehod o 79 a počet usmrčených o 15 osob.

Z celkového počtu policíí šetřených nehod připadá 29,8% na místní komunikace, přes 18% na vybrané komunikace velkých měst. V porovnání s loňským 1. pololetím zaznamenáváme méně nehod na všech druzích komunikací.

Nejvíce usmrčených bylo na silnicích I. (38,2% z celkového počtu usmrčených), II. (25,2%) a III. třídy (19,3%). Oproti loňskému pololetí je počet usmrčených vyšší jen na silnicích III. třídy (o 11,7%). Největší relativní i absolutní pokles zaznamenáváme na dálnicích (o 62,5%).

V následující tabulce je uvedeno porovnání (se stejným obdobím předchozího roku) počtu nehod a počtu usmrčených osob v členění podle druhu komunikace.

Druh komunikace				
<i>druh komunikace</i> <i>období leden až červen; rok 2008</i>	<i>Počet</i> <i>nehod</i>	<i>Rozdíl</i> <i>nehod</i>	<i>Počet</i> <i>usmrčených</i>	<i>Rozdíl</i> <i>usmrčených</i>
Dálnice	2 283	-79	9	-15
Silnice I.třídy	13 665	-1 801	170	-10
Silnice II.třídy	11 965	-696	112	-12
Silnice III.třídy	8 712	-168	86	9
Komunikace sledovaná	14 456	-1 272	31	-6
Komunikace místní	23 499	-2 528	32	-9
Účelová komunikace	4 198	-1 364	5	-6

Přes 63% z celkového počtu nehod na dálniční síti připadá na dálnici D-1 a naopak nejméně nehod zatím registrujeme na dálnici D-2 (119 nehod, tj. 4,4% z celkového počtu). K usmrcení došlo při nehodách na dálnici D-1 (9 osob, tj. 90% z celkového počtu dálničních obětí) a na D-5, kde zahynula 1 osoba.

Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu

Policie ČR, v období leden až červen 2008, eviduje 3 496 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 4,7% z celkového počtu), při kterých eviduje 15 usmrčených osob (tj. 3,4% z celkového počtu nehod řidičů) a dalších 1 429 osob bylo zraněno.

Oproti loňskému období je počet nehod vyšší o 28 (tj. o 0,8%), počet **usmrčených je nižší o 5 osob** (tj. o 25%) a počet zraněných je vyšší o 39 osob (tj. o 2,8%). Situace v jednotlivých krajích je uvedena v následující tabulce.

K r a j období leden až červen 2008	Počet nehod	tj. %	Počet usmrčených	tj. %
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	328	2,2	1	5,6
STŘEDOČESKÝ	506	5,0	1	1,3
JIHOČESKÝ	288	6,2	0	0,0
ZÁPADOČESKÝ	336	5,3	1	2,3
SEVEROČESKÝ	463	5,4	2	3,9
VÝCHODOČESKÝ	450	5,8	7	11,3
JIHOMORAVSKÝ	535	4,8	1	1,3
SEVEROMORAVSKÝ	590	5,2	2	2,8
Česká republika	3 496	4,7	15	3,4

Nejvíce usmrčených při nehodách zaviněných pod vlivem alkoholu bylo na území Východočeského kraje (prakticky polovina z celkového počtu v rámci ČR) a je zde i nejvyšší podíl usmrčených osob při těchto nehodách (prakticky každá 9. oběť nehod).

Řidiči osobních automobilů zavinili 2 882 těchto nehod (+ 48 nehod), řidiči nákladních automobilů – 250 nehod (+ 61 nehod), cyklisté – 188 nehod (43 nehod), chodci – 93 nehod (+ 7 nehod), řidiči motocyklů – 40 nehod (-41 nehod), řidiči malých motocyklů – 11 nehod (stejně jako v roce 2007) atd. Přitom nejvyšší podíl těchto nehod byl u řidičů mopedů – 23,3% (zavinili 7 nehod pod vlivem alkoholu z celkových 30 nehod) a u cyklistů – 20,8% (zavinili 188 nehod pod vlivem alkoholu z celkových 902 nehod).

V noční době se stalo 1 701 těchto nehod (zvýšení o 30 nehod), tj. 10,9% z celkového počtu nočních nehod; v denní části dne se stalo 1 795 těchto nehod (v porovnání s 1. pololetím 2007 je to o 2 nehody méně) a to představuje 2,8% z celkového počtu denních nehod. Velká většina nehod zaviněných pod vlivem alkoholu se stala v obci – 2 580 nehod. Podle druhu komunikace jsou na tom nejhůře místní komunikace s 1 131 nehodou, následují silnice II. třídy se 717 nehodami. Podle dne v týdnu se nejvíce těchto nehod stalo v sobotu – 812 a v neděli – 664, nejméně pak v úterý – 350.

Nehody v krajích

Podíl jednotlivých krajů na nehodovosti v ČR a porovnání s loňským obdobím je v následující tabulce. Nejvíce nehod – 15 175 šetřila Policie ČR na území hl. m. Prahy a naopak nejméně na území Jihočeského kraje.

PODÍL KRAJŮ NA NEHODOVOSTI

K r a j období leden až červen; rok 2008	Počet nehod	Rozdíl v %	Počet usmrcených	Rozdíl v %	Rozdíl usmrcených
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	15 175	-6,3%	18	0,0%	0
STŘEDOČESKÝ	10 818	-6,6%	79	-17,7%	-17
JIHOČESKÝ	5 175	-11,0%	42	2,4%	1
ZÁPADOČESKÝ	6 743	-10,7%	44	7,3%	3
SEVEROČESKÝ	9 069	-5,6%	51	24,4%	10
VÝCHODOČESKÝ	8 163	-11,5%	62	-3,1%	-2
JIHOMORAVSKÝ	11 728	-13,0%	77	-31,9%	-36
SEVEROMORAVSKÝ	11 907	-10,1%	72	-10,0%	-8

Počet nehod byl nižší na území všech krajů a největší absolutní snížení zaznamenáváme na území Jihomoravského (o 1 755 nehod, tj. o 31,9%) a Severomoravského kraje (o 1 338 nehod, tj. o 10,0%).

Počet usmrcených byl vyšší na území tří krajů – Jihočeského (o 1 osobu), Západočeského (o 3 osoby) a Severočeského (o 10 osob). Na území hlavního města Prahy zůstal počet usmrcených na úrovni roku 2007. Naproti tomu největší absolutní i relativní snížení počtu usmrcených osob zaznamenáváme na území Jihomoravského kraje (o 36 osob, tj. o téměř o 32%). Nejvíce usmrcených bylo při nehodách na území Středočeského (79 osob), Jihomoravského (77 osob) a Severomoravského kraje (72 osob).

Nejvíce závažné byly nehody na území Jihočeského a Východočeského kraje, kde na 1000 nehod připadalo 8,1, resp. 7,6 usmrčených osob. Vysokou hodnotu má tento index i na území Středočeského a Jihomoravského kraje (7,3, resp. 6,6). Nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla na území hl.m. Prahy a Severočeského kraje – 1,2, resp. 5,6 usmrčených na 1000 nehod. Průměr ČR je 5,65 usmrčených, tj. o 0,05 bodu méně, než v loňském 1. pololetí.

Nehody v okresech

Nejvíce nehod bylo na území okresu Brno-město (3 129 nehod), Ostrava (2 572) a Olomouc (1 854 nehod). Nejmenší počet nehod byl na území okresu Jeseník (201 nehod), Rokycany (325 nehod) a Písek (361 nehod). Pro porovnání není zohledněn počet nehod na území hlavního města Prahy vzhledem k atypickému (policejnímu) územnímu členění.

Více nehod bylo pouze na území sedmi okresů – Praha-západ (+153), Litoměřice (+49), Hodonín (+24), Chomutov (+19), Rychnov nad Kněžnou (+7), Český Krumlov (+4) a Plzeň-sever (+1). K největšímu snížení počtu nehod došlo na území okresu Zlín (-408), Ostrava (-318), Olomouc (-256), Pardubice (-254) a na území okresu Karlovy Vary (-239).

Nejvíce usmrčených v 1. pololetí 2008 bylo při nehodách na území okresů:

České Budějovice a Nový Jičín	(14 osob),
Frýdek-Místek, Mladá Boleslav a Louny	(13 osob),
Benešov a Chrudim	(12 osob),
Praha-východ, Brno-venkov a Domažlice	(9 osob).

Následuje 10 okresů s osmi usmrčenými, 8 okresů se sedmi usmrčenými, 6 okresů se šesti a 10 okresů s pěti usmrčenými.

Nejméně usmrčených bylo při nehodách na území okresů Litoměřice, Tachov, Semily, Český Krumlov, Kutná Hora, Rokycany a Jeseník - shodně 1 osoba. Dále registrujeme 5 okresů se dvěmi usmrčenými, 10 okresů se třemi a 10 okresů se čtyřmi usmrčenými osobami.

Nárůst počtu usmrčených evidujeme u 30 okresů. Největší absolutní nárůst počtu usmrčených osob (v porovnání s 1. pololetím 2007) zaznamenáváme na území okresů:

Louny	(o 11 osob),
Nový Jičín	(o 8 osob),
Domažlice	(o 7 osob),
České Budějovice a Prostějov	(shodně o 6 osob) a
Chrudim a Blansko	(shodně o 5 osob).

Osm okresů má stejný počet usmrčených jako v 1. pololetí roku 2007. Snížení počtu usmrčených je v 38 okresech. Největší absolutní pokles počtu usmrčených byl na území okresů:

Břeclav	(o 14 osob),
Ostrava a Znojmo	(shodně o 8 osob) a
Praha-východ a Kladno	(shodně o 7 osob).

Časové údaje o nehodách

S výjimkou února (o 202 nehod více), šetřila Policie ve zbývajících měsících letošního roku méně nehod než v roce 2007 a největší pokles zaznamenáváme v květnu (o 2 713 nehod) a v červnu (o 2 347 nehod). Kromě února, kdy došlo k 11 795 nehodám, se zbývajících pět měsíců vešlo do intervalu od 13 125 nehod (duben) do 13 541 nehod (leden - nejvíce nehod).

Nejtragičtějším měsícem prvního pololetí letošního roku byl červen, kdy na komunikacích zahynulo 99 osob (tj. o 15 osob méně, než v roce 2007, ale o 9 osob více, než v roce 2006). Letošní červnovou bilanci nepříznivě ovlivnily především nehody v následujících sedmi dnech - neděle 1. června - 9 usmrčených, středa 25. června - 7 usmrčených, sobota 7. a neděle 29. června - po 6 usmrčených a pondělí 2., sobota 14. a pátek 20. června shodně po 5 usmrčených osobách.

Ve dvou měsících prvního pololetí došlo k nárůstu počtu usmrčených proti roku 2007 - v únoru o 11 a v květnu o 9 osob. V ostatních měsících zaznamenáváme snížení (duben o 26, březen o 19, červen o 15 a leden o 9 osob). Porovnání jednotlivých měsíců je v následující tabulce:

Období	ROK 2008	ROK 2007	Rozdíl	Rozdíl v %
LEDEN	63	72	-9	-12,5%
ÚNOR	68	57	11	19,3%
BŘEZEN	61	80	-19	-23,8%
DUBEN	72	98	-26	-26,5%
KVĚTEN	82	73	9	12,3%
ČERVEN	99	114	-15	-13,2%
Celkem 6 měsíců	445	494	-49	-9,9%

Nejvyšší závažnost zaznamenáváme u červnových nehod, kde na 1000 nehod připadá 7,4 usmrčených osob (oproti průměru ČR - 5,7).

Ze statistik Policie ČR vyplývá, že nehodově nejčtetnějšími dny jsou pátky. Nejinak tomu bylo i v 1. pololetí 2008. V pořadí četnosti následují středy a pondělky. Oproti roku 2007 zaznamenáváme snížení počtu nehod ve všech dnech týdne a největší relativní pokles registrujeme u sobotních (o 16,4%) a čtvrtěčních nehod (o 15,2%).

<i>Den v týdnu období leden až červen; rok 2008</i>	<i>Počet nehod</i>	<i>Rozdíl nehod</i>	<i>Počet usmrčených</i>	<i>Rozdíl usmrčených</i>
Pondělí	12 973	-747	58	-1
Úterý	12 121	-894	59	-12
Středa	12 981	-819	56	-12
Čtvrtek	11 582	-2 072	72	14
Pátek	13 687	-1 666	59	-24
Sobota	8 217	-1 612	78	1
Neděle	7 217	-98	63	-15

Nejvíce usmrčených připadá na sobotní a čtvrteční nehody, kdy bylo usmrčeno 78, resp. 72 osob. Počet usmrčených osob byl nižší v pěti dnech týdne, nejvyšší relativní snížení je u pátečních (o 28,1%) a středečních (o 17,4%) nehod. Zvýšení počtu usmrčených je u čtvrtečních (o 24,1%) a sobotních (o 1,3%) nehod.

Nejvyšší závažnost nehod (tj. počet usmrčených osob připadajících na 1000 nehod) zaznamenáváme u sobotních nehod, kde tento ukazatel má hodnotu 9,5 (tj. o 1,7 bodu více, než v předchozím roce) a vysokou hodnotu tohoto ukazatele zaznamenáváme i u nedělních nehod – 8,7 usmrčených na 1 000 nehod (tj. o necelé dva body méně). Nejnižší hodnota připadá na středeční nehody – 4,3 usmrčené osoby na 1 000 nehod.

Nejhorším dnem hodnoceného období byl čtvrtek 20. března, kdy Policie ČR šetřila 758 nehod, dalším nepříznivým dnem bylo pondělí 7. ledna (726 nehod) a středa 19. března (698 nehod). Nejméně nehod Policie ČR šetřila v neděli 9. března (192 nehod), v pondělí 24. března (215 nehod) a v neděli 20. ledna (217 nehod). V průměru na jeden den prvních šesti měsíců připadalo téměř 433 nehod. Nejhorším červnovým dnem byl pátek 20. června, kdy došlo k 598 nehodám a pondělí 16. června (589 nehod). Nejméně nehod v červnu se stalo v neděli 29. června a v neděli 8. června (272 a 283 nehod). V průměru se každý červnový den stalo 447 nehod.

Nejhorší víkend (pátek, sobota, neděle) prvního pololetí byl ve 20. týdnu (16. – 18. května), kdy došlo ke 1 338 nehodám, nejméně nehod se stalo o víkendu v 10. týdnu (7. – 9. března) – 947 nehod.

Nejvíce nehod za jeden kalendářní týden se stalo ve 12. týdnu (17. – 23. března) – 3 640 a nejméně hned v týdnu následujícím – 2 688.

Nejtragičtějším letošním dnem byla zatím středa 13. února s 10 usmrčenými osobami. Druhým nejtragičtějším dnem je neděle 1. června s 9 usmrčenými. Následují tři dny s 8 usmrčenými (23. února, 10. května a 20. května), dva dny se 7 usmrčenými, 5 dnů se 6 usmrčenými, dvanáct dnů s 5 usmrčenými osobami atd.

Pouze ve dvou červnových dnech nedošlo k usmrcení účastníka silničního provozu – v úterý 3. a v sobotu 28. V letošním roce bylo zatím takovýchto dnů 27, z toho nejvíce v dubnu – 8 a nejméně právě v červnu.

Na jeden den hodnoceného období připadá v průměru 2,45 usmrcené osoby, v měsíci červnu tento průměr dosáhl hodnoty 3,3 usmrcené osoby.

Nejtragičtější kalendářním týdnem byl 21. týden (19. – 25. května) s 27 usmrcenými účastníky silničního provozu. Ještě v dalších sedmi týdnech bylo dosaženo hodnoty dvaceti a více usmrcených osob. Nejméně usmrcených bylo v prvním týdnu (31.12.2007 – 6.1.2008) – 10 osob a ve 13. týdnu (24. – 30. března) – 11 usmrcených osob.

Nejtragičtější víkend (pátek, sobota, neděle) prvního pololetí byl v 19. týdnu (9. – 11. května), kdy přišlo o život 14 (4-8-2) účastníků silničního provozu, nejméně osob přišlo o život při víkendových nehodách v 7. týdnu (15. – 17. února) – 2 osoby (1-1-0).

Souhrnné následky podle jednotlivých kategorií

Při 78 778 nehodách v provozu na pozemních komunikacích v 1.pololetí 2008 zahynulo 445 lidí, z toho:

156	řidičů osobních automobilů
100	chodců
78	spolujezdců v osobním automobilu
49	řidičů motocyklů
35	cyklistů
16	řidičů nákladních automobilů
3	spolujezdci na motocyklech
3	řidiči malých motocyklů
2	spolujezdci v nákladních automobilech
1	řidič mopedu
1	pojízdný pracovní stroj
1	vozka, jezdec na koni

Nejvíce usmrcených osob bylo ve věkové kategorii 25 až 34 let (103 osob). Následuje kategorie nad 64 let (zahynulo 77 osob), v kategorii 45 až 54 let zahynulo 60 osob, v kategorii 21 až 24 let zahynulo 54 osob, v kategorii 55 až 64 zahynulo 52 osob, v kategorii 35 až 44 let zahynulo 47 osob, v kategorii 18 až 20 let zahynulo 29 osob atd.

Z celkového počtu 445 osob usmrcených při nehodách v silničním provozu v prvních šesti měsících roku 2008 **bylo 10 dětí, tj. o 1 usmrcené dítě více,** než v roce 2007 a o 4 děti méně než v roce 2006. Z toho bylo:

- **5 dětí – chodců** (o 4 děti více než v roce 2007); z toho 4 usmrcené děti – chodci ve Východočeském kraji

- **1 dítě – řidič motocyklu**
- **4 děti spolujezdci v osobních** automobilech (o 2 děti méně než v roce 2007); všechny děti byly připoutány nebo seděly v dětské sedačce.
-

V porovnání se stejným obdobím roku 2007 byl vyšší počet usmrcených v kategorii:

❖ chodec	o	21 osob
❖ spolujezdec na motocyklu	o	1 osobu
❖ jezdec na koni	o	1 osobu
❖ řidič pracovního stroje	o	1 osobu.

Méně usmrcených bylo v kategorii:

❖ řidič osobního automobilu	o	30 osob
❖ řidič nákladního automobilu	o	18 osob
❖ cyklista	o	10 osob
❖ spolujezdec v osobním automobilu	o	6 osob
❖ řidič motocyklu	o	6 osob
❖ řidič malého motocyklu	o	2 osob
❖ spolujezdec v nákladním automobilu	o	1 osobu
❖ traktorista	o	1 osobu.

V porovnání s obdobím leden až červen 2007 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících kategorií viníků nehod:

• řidič osobního automobilu	(o 9 osob)
• chodec	(o 9 osob)
• z toho dítě chodec	(o 3 osoby)
• cizinec	(o 7 osob)
• řidič malého motocyklu	(o 3 osoby) atd.

Negativní trendy - v porovnání se stejným obdobím roku 2007 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících položek statistiky nehod:

• u nehod zaviněných nedáním přednosti	(o 25 osob)
• u nehod, které skončily srážkou s chodcem	(o 18 osob)
• u nehod, které se staly ve čtvrtk	(o 14 osob)
• - z toho u nehod, které skončily srážkou s dětmi	(o 3 osoby)
• u nehod, které se staly na silnicích III. třídy	(o 9 osob)
• u nehod, které se staly na železničním přejezdu	(o 8 osob)
• u nehod, které skončily srážkou s vlakem	(o 6 osob)
• u nehod v denní době, zhoršená viditelnosti	(o 5 osob)
• u nehod zaviněných nesprávným předjížděním	(o 4 osoby)
• u nehod, které se staly v obci	(o 3 osoby)
• u nehod, které se staly na sledované křižovatce	(o 3 osoby)
• u nehod na neošetřeném náledí (ujetém sněhu)	(o 3 osoby)
• u nehod, které se staly na suchém, ale znečištěném povrchu	(o 3 osoby) atd.

Pozitivní trendy – významnější snížení počtu usmrčených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly mimo obec (o 52 osob)
- u nehod, které se staly na suchém povrchu vozovky (o 47 osob)
- u nehod zaviněných nesprávným způsobem jízdy (o 36 osob)
- u nehod v noční době (o 33 osob)
- u nehod, které se staly v pátek (o 24 osob)
- u nehod, které skončily havárií (o 21 osob)
- u nehod zaviněných cyklisty (o 20 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s pevnou překážkou (o 20 osob)
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů sólo (o 20 osob)
- u nehod v denní době - dobrá viditelnost (o 18 osob)
- u nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí (o 17 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s jedoucím vozidlem (o 17 osob)
- u nehod, které se staly v neděli (o 15 osob)
- u nehod, které se staly na dálnicích (o 15 osob)
- u nehod, které se staly v úterý (o 12 osob)
- u nehod, které se staly ve středu (o 12 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích II. třídy (o 12 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích I. třídy (o 10 osob)
- u nehod s požárem vozidla (o 9 osob)
- u nehod, které se staly na místních komunikacích (o 9 osob)
- u nehod, které se staly na sledovaných komunikacích velkých měst (o 9 osob)
- u nehod zaviněných technickou závadou vozidla (o 6 osob)
- u nehod, které se staly na účelových komunikacích (o 6 osob)
- u nehod zaviněných řidiči motocyklů (o 6 osob)
- u nehod zaviněných lesní zvěří nebo domácím zvířetem (o 5 osob)
- u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (o 5 osob)
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů s návěsem (o 5 osob)
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů s návěsem (o 5 osob)
- u nehod, které skončily srážkou se zaparkovaným vozidlem (o 5 osob) apod.

Závěr

Vývoj následků nehod v první polovině roku 2008 můžeme hodnotit zatím pozitivně, neboť počet usmrčených osob se stále drží v intencích dosud nejúspěšnějšího roku v období posledních 19 let – roku 2006 (rozdíl činí 11 osob). Významné je i snížení počtu těžce zraněných osob a navíc jejich počet je od roku 1990 nejnižší.

Přesto přetrvávají problémy, zejména v nehodovosti chodců, v nehodovosti řidičů osobních automobilů i v nehodovosti řidičů malých motocyklů, kdy zaznamenáváme více usmrčených osob. Negativní je rovněž výrazné zvýšení následků nehod v kategorii nad 64 let (zvýšení počtu usmrčených osob cca o 43% !!!!).

Nejzávažnější skutečností je stále vysoká absolutní hodnota počtu usmrčených osob, neboť na 1 milion obyvatel v roce 2007 připadalo přes 118 usmrčených osob (podle předběžných údajů pátá nejvyšší hodnota v rámci zemí OECD). Na opačném konci porovnání pak je Nizozemí (48 usmrčených na 1 mil. obyvatel), Švýcarsko (51), Švédsko (54), tzn., že hodnota tohoto ukazatele je u nás více jak dvakrát vyšší.

Dostat se na jejich úroveň by předpokládalo poloviční počet ročně usmrčených osob a to by znamenalo dostat se na úroveň kolem 600 usmrčených osob za rok, tj. necelých 1,5 usmrčené osoby denně (cca kolem 45 usmrčených osob za měsíc.....). Jen pro informaci uvádím, že zatímní letošní průměr je podstatně vyšší – 2,45 usmrčené osoby za den.

V Praze dne 22. července 2008

Zpracoval : **pplk.ing. Josef Tesařík** a **pplk. Petr Sobotka** , telefon: 974 834 384

Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR